

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Rapport 2013:17
REGERINGSUPPDRAG

Ungdomars boende – lägesrapport 2013

Ungdomars boende – lägesrapport 2013

Boverket april 2013

Titel: Ungdomars boende – lägesrapport 2013

Rapport: 2013:17

Utgivare: Boverket april 2013

Upplaga: 1

Antal ex: 80

Tryck: Boverket internt

ISBN tryck: 978-91-7563-024-3

ISBN pdf: 978-91-7563-025-0

Sökord: ungdomar, bostadsmarknaden, bostäder, levnadsvillkor, indikatorer, statistik, analys, bostadsbrist, boende, boendeform, eget rum, kvarboende, föräldrahem, hyresrätt, förstahandskontrakt, andrahand, boendeutgifter, trivsel

Dnr: 2102-937/2013

Publikationen kan beställas från:

Boverket, Publikationsservice, Box 534, 371 23 Karlskrona

Telefon: 0455-35 30 50

Fax: 0455-819 27

E-post: publikationsservice@boverket.se

Webbplats: www.boverket.se

Rapporten finns som pdf på Boverkets webbplats.

Rapporten kan också tas fram i alternativt format på begäran.

Boverket 2013

Förord

Boverket ska följa utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor inom sitt verksamhetsområde. Uppföljningen görs sedan några år tillbaka utifrån ett urval indikatorer som Boverket tidigare har identifierat i samarbete med Ungdomsstyrelsen.

I rapporten redovisas utfallet av indikatorerna. Där det är möjligt redovisas eventuella skillnader inom ungdomsgruppen i relation till befolkningen som helhet.

Rapporten är sammanställd av Jan Henriksson.

Karlskrona april 2013

Janna Valik
generaldirektör

Innehåll	
Förord.....	3
Sammanfattning	7
Inledning och bakgrund	9
Bakgrund till uppdraget	9
Uppdrag och rapportens upplägg.....	10
Redovisning av respektive indikator.....	13
Indikator 1. Brist på bostäder för unga.....	14
Indikator 2. Ungdomars boende.....	15
Indikator 3. Eget rum.....	20
Indikator 4. Kvarboende i föräldrahemmet.....	22
Indikator 5. Unga med eget förstahandskontrakt.....	25
Indikator 6. Boendeutgifter.....	27
Indikator 7. Trivsel i bostadsområdet.....	30
Indikator 8. Möjlighet att sova ostört	32
Källmaterial.....	35

Sammanfattning

Den svenska officiella statistiken över hushåll och bostäder har brister. De årliga resultaten i rapporten bör tolkas med viss försiktighet. Antalet ungdomar i urvalsundersökningarna är få, vilket ger en osäkerhet i skattningen.

Bostadspolitik och ungdomars boende

Rapportens fokus ligger på en statistisk redovisning av nuläget. Framöver bör rapportens analysdel utvecklas och en omprövning av nuvarande indikatorer göras.

Under flera år har det byggts för lite bostäder i Sverige. En generell bostadsbrist försvårar vanligtvis ungdomars möjlighet att konkurrera om bostäder som ungdomar kan efterfråga. Ungdomars möjligheter att efterfråga ett eget boende påverkas av såväl generella bostadspolitiska insatser som mer ungdomsspecifika insatser.

Regeringen har gett Boverket i uppdrag att se över de regler som påverkar byggandet av student- och ungdomsbostäder. Syftet är att skapa regler som gör det lättare och snabbare att bygga bostäder för unga. Boverket ska också se över regelverket för tidsbegränsade bygglov.

Vidare har regeringen beslutat att ge stöd på totalt 50 miljoner kronor för innovativt byggande av bostäder för unga. Stödet kan sökas av företag och kommuner fram till den 1 augusti 2015. Stödet kommer att hanteras av Boverket.

Svenska ungdomars boende i ett europeiskt perspektiv

Medan det i norra Europa kan förefalla självklart att de flesta 25-åringar vill flytta från föräldrarna är det många som väljer att bo kvar hemma i de syd- och östeuropeiska länderna. I Slovakien och Slovenien bor närmare 70 procent av de unga vuxna kvar i föräldrahemmet medan inte ens 20 procent av individerna i åldern 18–34 år kvarboende i Sverige, Norge och Danmark. I Sverige har över 95 procent av äldre unga i åldern 25–34 år flyttat hemifrån. Datamaterialet i denna del omfattar åren 2005–2008.

Brist på bostäder för unga i 158 kommuner

Antalet kommuner som uppger brist på bostäder för unga har ökat kontinuerligt under 2000-talet. 158 kommuner är det högsta antalet kommuner som redovisar brist på bostäder som ungdomar efterfrågar, samtidigt uppger 126 kommuner att de har en generell bostadsbrist 2013. Ungefär en tredjedel av landets kommuner anger att det inte är några större problem för ungdomar att få tag i en lämplig bostad.

Hur bor ungdomar i åldern 20–25 år?

2011 bor drygt 40 procent av samtliga ungdomar i åldersgruppen i hyresrätt med eget förstahandskontrakt. Fem procent bor i hyresrätt i andrahand. Drygt 10 procent bor i bostadsrätt. Ett fåtal bor i villa. 36 procent är kvarboende i föräldrahemmet.

Kvinnors kvarboende ökar

Under drygt en tioårsperiod har unga kvinnor ökat sitt kvarboende från 20 procent till den högsta nivån på 30 procent kvarboende 2010–2011. Ökningen med 3 procentenheter, jämfört med föregående två-årsperioden

ligger inom den statistiska felmarginalen. De unga människors kvarboende i föräldrahemmet har varierat något över tiden, men trenden visar på en svag minskning och var 38 procent vid senaste mätningen.

Större andel av inkomsten går till boendet för ungdomar 20–25 år

Under den senaste sjuårsperioden har boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten varit som lägst 25 procent. År 2011 har boendeutgiftsprocenten ökat till 31 procent. Ungdomar med utländsk bakgrund har en högre boendeutgiftsandel, nästan 33 procent, medan ungdomar med svensk bakgrund har en boendeutgift på 31 procent av disponibel inkomst.

Små regionala skillnader

De regionala skillnaderna i boendeutgiftens andel av hushållets disponibla inkomst är små för ungdomar 20–25 år som har förstahandskontrakt i hyresrätt 2011. Den högsta andelen, 32 procent, har Stormalmö respektive övriga större kommuner med fler än 75 000 invånare. Lägst boendeutgiftsprocent, 29 procent, har Storstockholm. Ungdomar i Storstockholm betalar således i genomsnitt en något lägre andel av sin inkomst för boendet.

Inledning och bakgrund

Bakgrund till uppdraget

Ungdomspolitiken

Ungdomspolitiken handlar om ungdomars livssituation inom områden som arbete, boende, utbildning, hälsa, fritid och inflytande. Nästan 1,6 miljoner eller 16 procent av Sveriges invånare är i åldrarna 13–25 år. Ungdomsgruppen är heterogen. Ungas förutsättningar och faktiska levnadsvillkor skiftar bland annat på grund av kön, ålder, om man har svensk eller utländsk bakgrund samt beroende på var i landet man bor. En central uppgift för ungdomspolitiken är att ge en helhetsbild av ungdomars levnadsvillkor och följa hur insatser på olika områden tillsammans påverkar utvecklingen av dessa villkor.

De övergripande målen för ungdomspolitiken är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha verklig tillgång till välfärd och verklig tillgång till inflytande.

Uppföljningen den nationella ungdomspolitiken

Ungdomsstyrelsen har samordnat uppföljningen av den nationella ungdomspolitiken sedan år 2000. I samband med den ungdomspolitiska propositionen *Makt att bestämma – rätt till välfärd* (prop. 2004/05:2) infördes en ny inriktning och ett nytt uppföljningssystem för ungdomspolitiken. En del av detta är redovisningen av indikatorer för ungdomars levnadsvillkor. Ett antal myndigheter fick i uppdrag att, i samarbete med Ungdomsstyrelsen, lämna förslag på lämpliga indikatorer att följa upp i sina respektive verksamhetsområden.¹ Berörda myndigheter har därefter haft i uppdrag att årligen följa upp ett urval av dessa indikatorer.² För att ge en samlad bild av ungdomars levnadsvillkor, gör Ungdomsstyrelsen varje år en sammanställning av de inrapporterade indikatorerna.³ De redovisade indikatorerna fungerar som ett underlag för regeringens politik.

¹ De redovisas i Ungdomsstyrelsens rapport *Indikatorer för uppföljning av ungdomars levnadsvillkor – på väg mot ett uppföljningssystem för den nationella ungdomspolitiken*.

² Det gäller dock med undantag för Boverket, som inte hade uppdrag att ta fram indikatorer för år 2008.

³ Se rapporten *Ung idag 2012*.

Uppföljning av ungdomspolitiken

Ungdomspolitiken ska utgå från befintliga mål inom de politikområden som är av relevans för ungdomars levnadsvillkor och uppföljning ska ske inom respektive område. För Boverkets del betyder det att uppföljningen utgår från det bostadspolitiska målet.

Det nationella målet för bostadspolitiken är en långsiktigt väl fungerande bostadsmarknad där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Uppdrag och rapportens upplägg

Regeringen har gett Boverket och 16 andra myndigheter i uppdrag att följa utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor.⁴ I uppdraget står det att indikatorerna ska belysa levnadsvillkor för unga mellan 13 och 25 år. När det är möjligt ska redovisningen belysa skillnader som exempelvis beror på kön, ålder, geografisk hemvist och utländsk bakgrund. De relevanta indikatorerna ska sättas i relation till befolkningen som helhet samt ge en bild av hur respektive indikator utvecklas över tid. Dessutom ska uppföljningen innehålla en kommentar om utvecklingen av ungas levnadsvillkor inom området och om möjligt situationen internationellt.

Åtta indikatorer

De indikatorerna som följs upp är:

- antal kommuner med brist på bostäder för ungdomar
- ungas boende uppdelat på boendeform
- ungdomar med eget rum
- kvarboende i föräldrahemmet
- unga i hyresrätt med eget förstahandskontrakt
- boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten
- trivsel i bostadsområdet
- möjlighet till att sova ostört.

Rapportupplägg

På uppdrag av Boverket har Statistiska centralbyrån (SCB) tagit fram statistik för sju av indikatorerna. Underlag till den första indikatorn om antal kommuner med brist på bostäder för unga tar Boverket själv fram genom en totalundersökning till landets samtliga kommuner. I rapporten redovisas statistikuppgifter och en kortfattad analys.

Ett underliggande problem är att statistiken över hushåll och bostäder har brister. De årliga resultaten från urvalsundersökningarna bör tolkas med viss försiktighet. Ungdomarna är helt enkelt för få i urvalet, vilket ger en osäkerhet i skattningen.

Underlag till den sjunde indikatorn om *trivsel i bostadsområdet* och den åttonde indikatorn om *möjlighet att sova ostört* kommer från den del av Statistiska centralbyråns fördjupade urvalsundersökning som äger rum var

⁴ Beslutet rör följande myndigheter: Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Brottsförebyggande rådet, Boverket, Centrala Studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Högskoleverket, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Statens kulturråd, Statens skolverk, Tillväxtverket, Ungdomsstyrelsen och Valmyndigheten.

åttonde år inom ramen för ”Undersökningarna av levnadsförhållanden” (ULF). Den senaste fördjupningen ägde rum 2006–2007. Det finns inga aktuella uppgifter för dessa två indikatorer men det är angelägen att visa en helhetsbild av ungdomars boendevillkor, trots att uppgifterna är något äldre.

Redovisning av respektive indikator

Den svenska officiella statistiken över hushåll och bostäder har brister. De årliga resultaten i rapporten bör tolkas med viss försiktighet. Antalet ungdomar i urvalsundersökningarna är få, vilket ger en osäkerhet i skattningen.

Bostadspolitik och ungdomars boende

Rapportens fokus ligger på en statistisk redovisning av nuläget. Framöver bör rapportens analysdel utvecklas och en omprövning av nuvarande indikatorer göras.

Under flera år har det byggts för lite bostäder i Sverige. En generell bostadsbrist försvårar vanligtvis ungdomars möjlighet att konkurrera om bostäder som ungdomar kan efterfråga. Ungdomars möjligheter att efterfråga ett eget boende påverkas av såväl generella bostadspolitiska insatser som mer ungdomsspecifika insatser.

Regeringen har gett Boverket i uppdrag att se över de regler som påverkar byggandet av student- och ungdomsbostäder. Syftet är att skapa regler som gör det lättare och snabbare att bygga bostäder för unga. Boverket ska också se över regelverket för tidsbegränsade bygglov.

Vidare har regeringen beslutat att ge stöd på totalt 50 miljoner kronor för innovativt byggande av bostäder för unga. Stödet kan sökas av företag och kommuner fram till den 1 augusti 2015. Stödet kommer att hanteras av Boverket.

Svenska ungdomars boende i ett europeiskt perspektiv

Medan det i norra Europa kan förefalla självklart att de flesta 25-åringar vill flytta från föräldrarna är det många som väljer att bo kvar hemma i de syd- och östeuropeiska länderna. I Slovakien och Slovenien bor närmare 70 procent av de unga vuxna kvar i föräldrahemmet medan inte ens 20 procent av individerna i åldern 18–34 år kvarboende i Sverige, Norge och Danmark. I Sverige har över 95 procent av äldre unga i åldern 25–34 år flyttat hemifrån.⁵ Datamaterialet i denna del omfattar åren 2005–2008.

⁵ Boendesituationen i Europa. Levnadsförhållanden. Rapport 121. Publicerad 2011. Statistiska centralbyrån.

Indikator 1. Brist på bostäder för unga

Indikatorn ger en bild av situationen på bostadsmarknaden för ungdomar i olika delar av landet. Den stora ungdomsgenerationen som föddes i slutet på 1980- och början på 1990-talet håller på att etablera sig på bostadsmarknaden. I Boverkets bostadsmarknadsenkät 2013 uppger 158 kommuner att det råder brist på bostäder som ungdomar efterfrågar. Det är en ökning med fyra kommuner jämfört med 2012. Bristen finns i storstadsregionerna och andra större städer dit många ungdomar flyttar, men finns även i mindre kommuner.

Även kommuner där det inte är någon generell brist på bostäder finns problem för ungdomar att hitta en lämplig bostad. De tillgängliga lägenheterna är ofta för stora och/eller för dyra för unga. 60 procent av kommunerna som uppger att de har brist på bostäder för ungdomar är kommuner belägna utanför storstäderna och högskoleorterna.

Ungefär en tredjedel av landets kommuner uppger att det inte är några större problem för ungdomar att få tag i en lämplig bostad.

Antal kommuner som uppger att man har brist på bostäder för ungdomar och generell bostadsbrist 2011 och 2012.

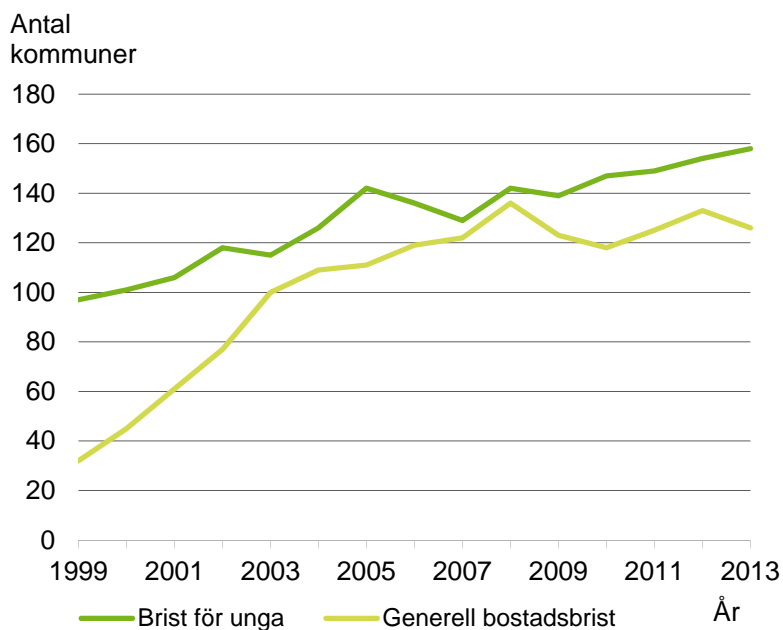
Region	Brist på bostäder för ungdomar		Generell bostadsbrist	
	2013	2012	2013	2012
Storstockholm	22	23	23	21
Storgöteborg	12	9	12	13
Stormalmö	6	7	8	9
Övriga högskoleorter	22	23	21	15
Övriga kommuner	96	92	62	74
Totalt	158	154	126	132

Källa: Boverkets bostadsmarknadsenkät 2012 och 2013

Den långsiktiga trenden visar ökad brist på bostäder för unga

Antalet kommuner som uppger att man har brist på bostäder för unga har ökat kontinuerligt under perioden 1999–2013. Samtidigt minskar antalet kommuner som uppger att de har en generell bostadsbrist, från 132 kommuner 2012 till 126 kommuner 2013. Det högsta antalet kommuner med brist på bostäder som ungdomar efterfrågar, 158 kommuner, redovisas år 2013.

Antal kommuner som uppger att de har brist på bostäder för ungdomar samt antalet kommuner som har bostadsbrist generellt sett 1999–2012.

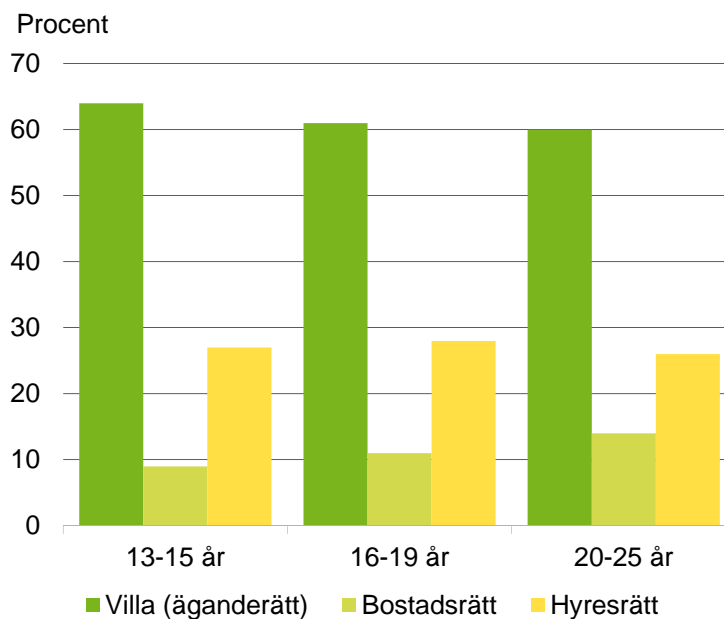
Källa: Boverkets bostadsmarknadsenkät

Indikator 2. Ungdomars boende

Kvarboende i föräldrahemmet

Den mest vanligaste boendeformen för kvarboende ungdomar 20–25 år är boende i villa (60 procent), medan knappt 26 procent bor i hyresrätt och 14 procent bor i bostadsrätt.

Fördelningen mellan olika boendeformer för ungdomar i de två yngre åldersgrupperna är ungefär densamma. Boendet i villa är något högre.

Ungdomar boende i föräldrahemmet efter boendeform, 2011.

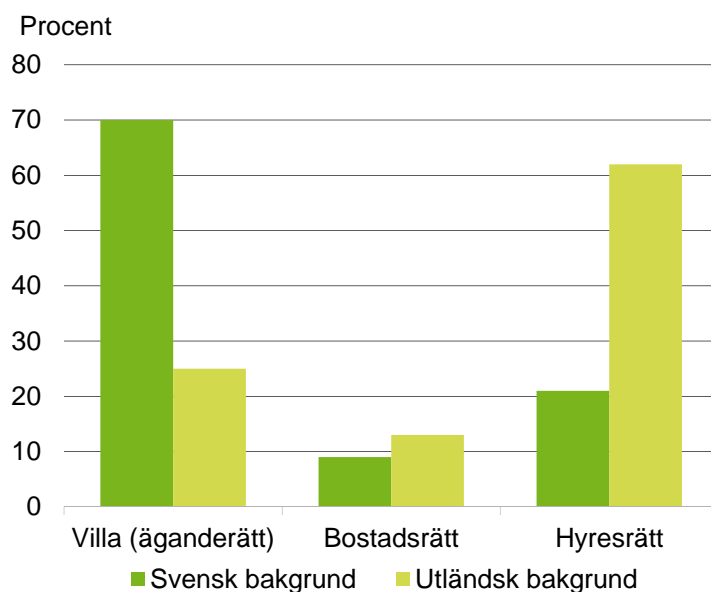
Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Hur bor tonåringar med olika bakgrund?

Det är stora skillnader i boendeform för ungdomar med olika bakgrund som fortfarande bor kvar i föräldrahemmet. 70 procent av tonåringar med svensk bakgrund bor i villa, medan det är 25 procent av tonåringar med utländsk bakgrund som bor i villa. För tonåringar med utländsk bakgrund är det mest vanligast att bo i hyresrätt (62 procent).

Tendensen under de tre senaste åren är att ungdomar med svensk bakgrund i ökad utsträckning bor i villa, medan ungdomar med utländsk bakgrund minskar boendet i villa och ökar boendet i hyresrätt.

Ungdomar, 13–19 år, boende i föräldrahemmet efter boendeform och bakgrund, 2011.

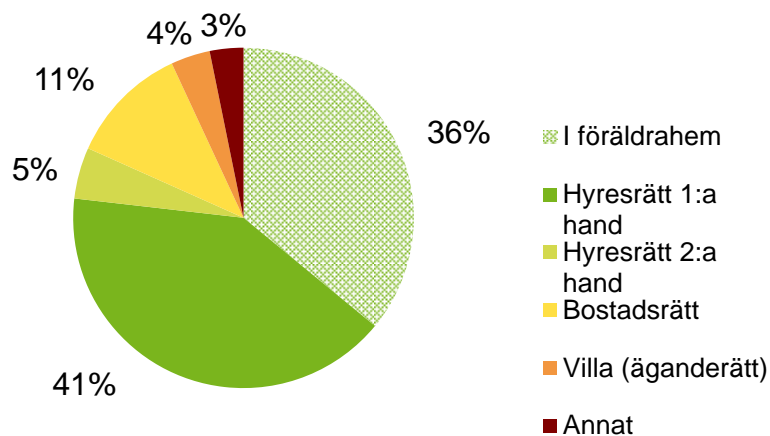

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Hur bor ungdomar i åldern 20–25 år?

Drygt 40 procent av samtliga ungdomar i åldersgruppen bor i hyresrätt med eget förstahandskontrakt. Fem procent bor i hyresrätt i andrahand. Drygt 10 procent bor i bostadsrätt. Ett fåtal bor i villa. 36 procent är kvarboende i föräldrahemmet, vilket innebär att två tredjedelar av ungdomsgruppen har eget boende.

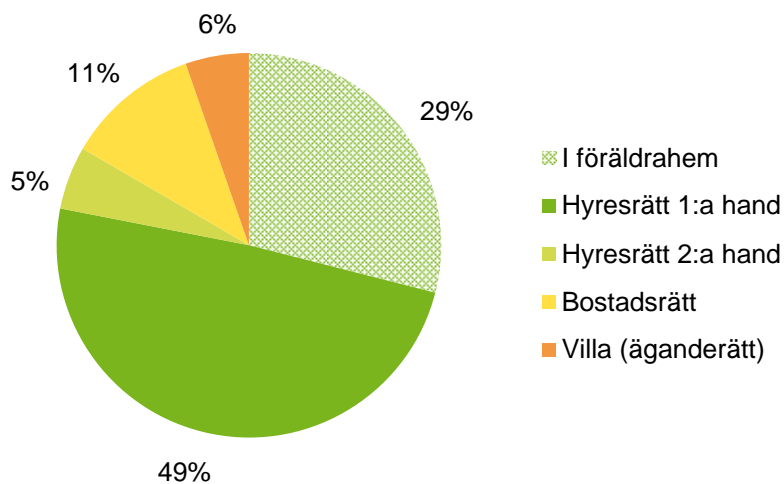
Andelen ungdomar som bor kvar i föräldrahemmet har ökat med 2 procentenheter och andelen ungdomar som bor i hyresrätt med förstahandskontrakt har minskat med 2 procentenheter 2011, jämfört med 2010.

Ungdomar 20–25 år efter boendeform, 2011.

Förklaring: I hyresrätt ingår även studentbostäder
 Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Skillnader i boende mellan kvinnor och män

Drygt hälften av kvinnorna i åldern 20–25 år bor med första- eller andrahandskontrakt i hyresrätt. Nästan 30 procent bor kvar i föräldrahemmet. Andelen kvarboende har ökat något 2011, jämfört med 2010.

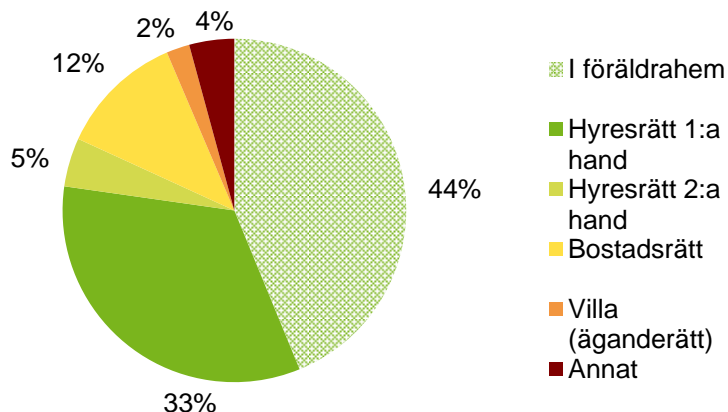
Kvinnor 20–25 år efter boendeform, 2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

En tredjedel av männen i åldern 20–25 år bor i hyresrätt med förstahandskontrakt 2011. Det är en minskning med 5 procentenheter, jämfört med 2010. Av männen är det 44 procent som bor kvar i föräldrahemmet. Andelen har ökat med 5 procentenheter 2011, jämfört med 2010. I åldersgruppen 20–25 år är således männen i högre grad

kvarboende i föräldrahemmet, jämfört med kvinnor. För kvinnorna är andelen kvarboende 15 procentenheter lägre 2011, jämfört med männen.

Män 20–25 år efter boendeform, 2011.

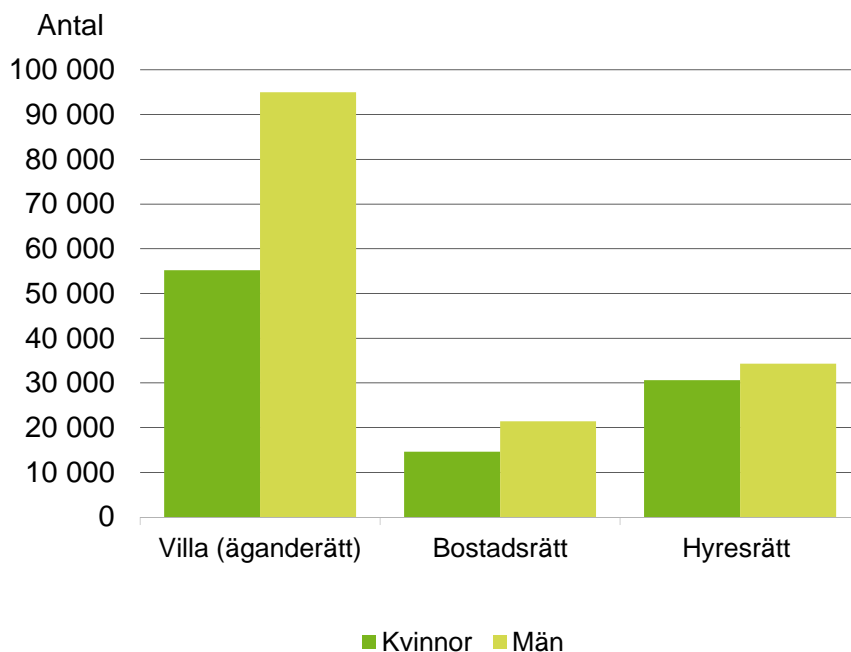

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Antal ungdomar i åldern 20–25 år som bor kvar i föräldrahemmet

Totalt bor drygt 251 000 ungdomar i åldersgruppen 20–25 år kvar i föräldrahemmet 2011. Av dessa är drygt 150 000 män och 100 000 kvinnor. 95 000 män – drygt 60 procent av männen – respektive 55 000 kvinnor – 55 procent av kvinnorna – bor i villa.

Ungdomar, 20–25 år, boende i föräldrahemmet efter boendeform och kön, 2011.

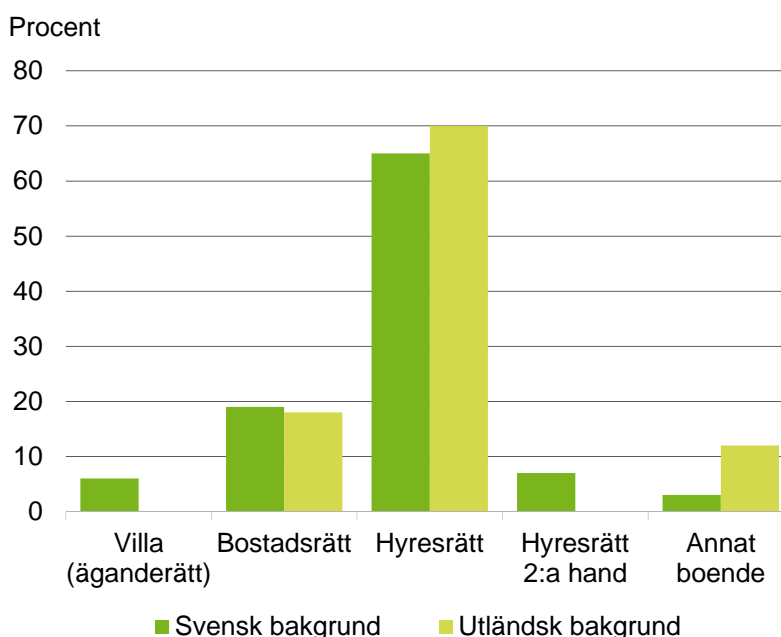

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Hyresrätt mest vanligt som eget boende för ungdomar

Ungdomar i åldern 20–25 år som lämnat föräldrahemmet bor företrädesvis i hyresrätt. 65 procent av ungdomar med svensk bakgrund respektive 70 procent av ungdomar med utländsk bakgrund bor i hyresrätt med förstahandskontrakt 2011. Det är en ökning med 1 respektive 4 procentenheter, jämfört med 2010. Andelen boende i bostadsrätt har 2011 ökat mest för ungdomar med utländsk bakgrund (5 procentenheter). Andelen boende i bostadsrätt är nästan på samma nivå för ungdomar med svensk bakgrund respektive utländsk bakgrund 2011.

Ungdomar, 20–25 år, med eget boende, efter svensk och utländsk bakgrund och boendeform 2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Antalet observationer är få och medger därför inte redovisning av andelen ungdomar med utländsk bakgrund boende i villa eller i hyresrätt i andrahand.

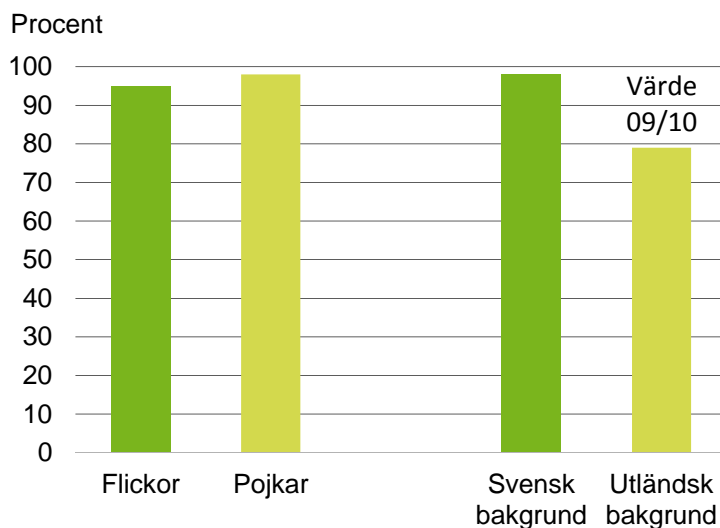
Indikator 3. Eget rum

Tillgång till eget rum är betydelsefullt, inte minst för ungdomars studieresultat. De flesta ungdomar i åldern 13–18 har tillgång till eget rum. Uppdelat på undergrupper framträder vissa skillnader mellan ungdomarna. Åren 2010–2011 hade 98 procent av pojkarna och 95 procent av flickorna eget rum. Pojkarnas andel med eget rum ökade med 2 procentenheter 2010/2011 medan flickornas andel var oförändrad, jämfört med föregående tvåårsperiod.

En större skillnad finns mellan ungdomar med svensk respektive utländsk bakgrund. 98 procent av ungdomar med svensk bakgrund har eget rum 2010/2011, medan andelen med eget rum för ungdomar med utländsk bakgrund var 79 procent 2009/2010 (saknas uppgifter för åren

2010/2011). Tidigare undersökningar har gett liknande indikationer med relativt låga värden för ungdomar med utländsk bakgrund. Ungdomar med utländsk bakgrund bor i högre utsträckning i hyresrätt, än ungdomar med svensk bakgrund. Lägenhetsstorlekarna är vanligtvis mindre i flerbostadshus, än vad de är i ägda småhus.

Ungdomar, 13–18 år, som har eget rum efter kön och bakgrund, 2010–2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Nästan alla ungdomar i åldersgruppen 13–18 år har eget rum, men det finns mindre regionala skillnader. För större städer respektive övriga kommuner var andelen ungdomar med eget rum oförändrad, 94 procent respektive 96 procent. I storstadsområdena (orstäder och förortskommuner) har alla ungdomar tillgång till eget rum. Andelen har ökat med 3 procentenheter 2010/2011, jämfört med föregående tvårsperiod då andelen var 97 procent.

Ungdomar, 13–18 år, som har eget rum efter region, 2010–2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

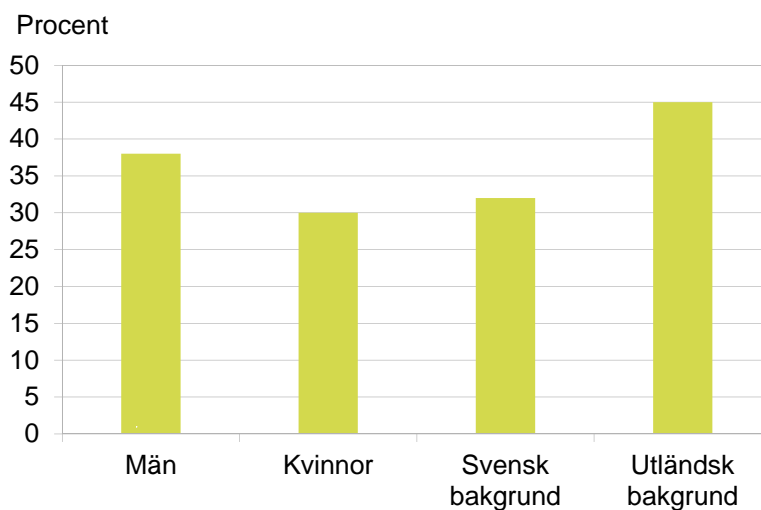
Indikator 4. Kvarboende i föräldrahemmet

Under indikator 2, *ungdomars boende* har vi redovisat ungdomars kvarboende i föräldrahemmet och ungdomars eget boende med fokus på boendeform. Vi ska belysa ungdomars kvarboende i åldersgruppen 20–25 år utifrån ytterligare några aspekter.

Unga män och ungdomar med utländsk bakgrund bor hemma längre

Andelen kvarboende är något högre för män, 38 procent, jämfört med 30 procent för unga kvinnor 2010–2011. Kvarboendet för män var oförändrat, men för kvinnor ökade kvarboendet med 3 procentenheter, jämfört med föregående tvåårsperiod. Ungdomar med utländsk bakgrund har en betydligt högre andel kvarboende, 45 procent, jämfört med 32 procent för ungdomar med svensk bakgrund. Kvarboendet för ungdomar med utländsk bakgrund ökade med 5 procentenheter, jämfört med föregående tvåårsperiod.

Ungdomar, 20–25 år, som bor kvar i föräldrahemmet efter kön och bakgrund, år 2010–2011.

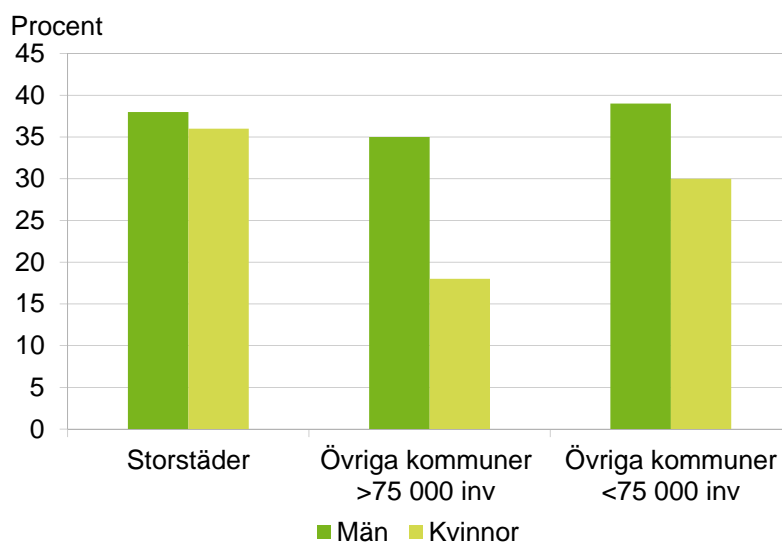

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Regionala skillnader i kvarboende för män och kvinnor

I större städer är det små skillnader i kvarboende mellan män och kvinnor (andelen är 38 respektive 36 procent). I kommuner med mer än 75 000 invånare bor 35 procent av männen och 18 procent av kvinnorna kvar i föräldrahemmet. Även i kommuner med färre än 75 000 invånare finns skillnader i kvarboende mellan män och kvinnor. Andelen är 39 respektive 30 procent och andelen är oförändrad sedan den föregående tvåårsperioden.

Ungdomar, 20–25 år, som bor kvar i föräldrahemmet efter region, år 2010–2011.

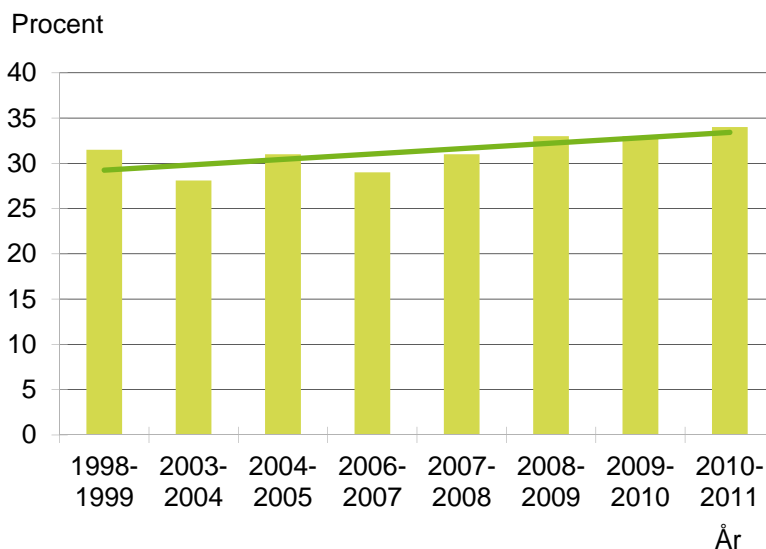

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Långsiktig trend – svag ökning av ungdomars kvarboende ...

Över perioden sker en svag ökning av andelen unga i åldern 20–25 år som bor kvar i föräldrahemmet. Den högsta nivån på ungdomarnas kvarboende i föräldrahemmet, 34 procent, uppnåddes 2010–2011. Ökningen med 1 procentenhet, jämfört med föregående två-årsperioden ligger inom den statistiska felmarginalen.

Ungdomar, 20–25 år, som bor kvar i föräldrahemmet samt trend 1998–2011.

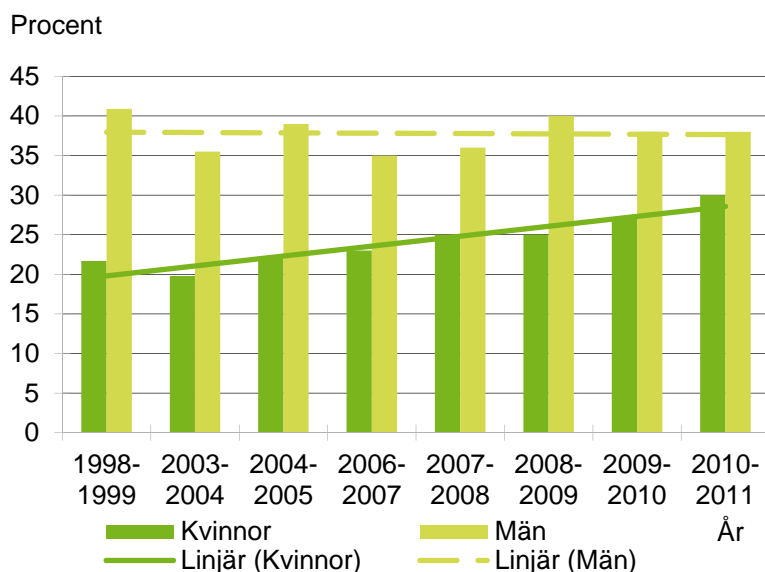

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

... men det är kvinnors kvarboende som ökar

Vid en närmare analys framgår att det är de unga kvinnorna som har ökat sitt kvarboende. Från en lägstanivå på 20 procent kvarboende kvinnor till den högsta nivån 30 procent kvarboende kvinnor 2010–2011. Ökningen med 3 procentenheter, jämfört med föregående två-årsperioden ligger inom den statistiska felmarginalen. De unga männen kvarboende i föräldrahemmet har varierat något över tiden, men trenden visar på en svag minskning och var 38 procent vid senaste mätningen.

Ungdomar, 20–25 år, som bor kvar i föräldrahemmet, män och kvinnor samt trend 1998–2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

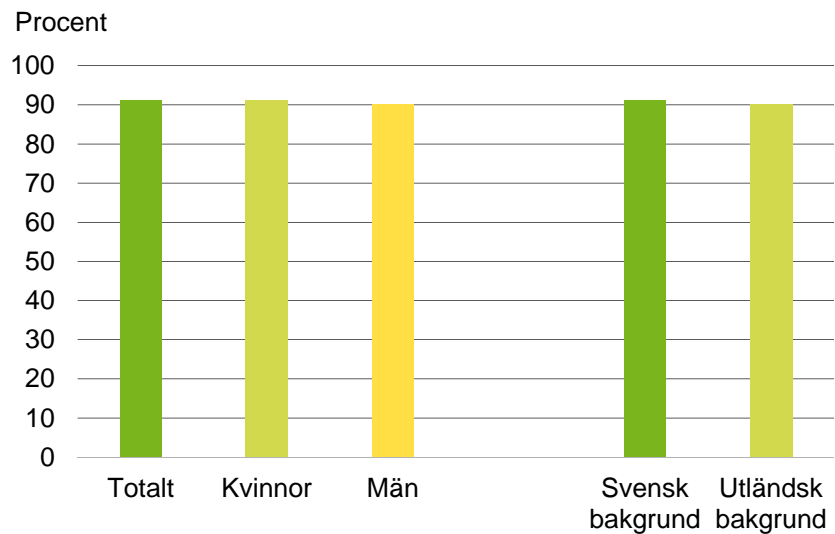
Indikator 5. Unga med eget förstahandskontrakt

Indikatorn redovisar andelen ungdomar med eget förstahandskontrakt och fördelningen mellan ungdomar med olika bakgrund och boende i olika regioner. Indikatorn bygger på Statistiska centralbyråns undersökning "Hushållens ekonomi" (HEK).

91 procent av alla ungdomar 20–25 år i hyresrätt har ett eget förstahandskontrakt 2011. Andelen är oförändrad, jämfört med 2010. Det är nästan samma andel kvinnor (91 procent) som män (90 procent) som har eget förstahandskontrakt.

Andelen ungdomar i hyresrätt med eget förstahandskontrakt är 2011, ungefär densamma för ungdomar med svensk bakgrund (91 procent) respektive utländsk bakgrund (90 procent).

Ungdomar, 20–25 år, i hyresrätt med förstahandskontrakt efter kön och bakgrund, 2011.

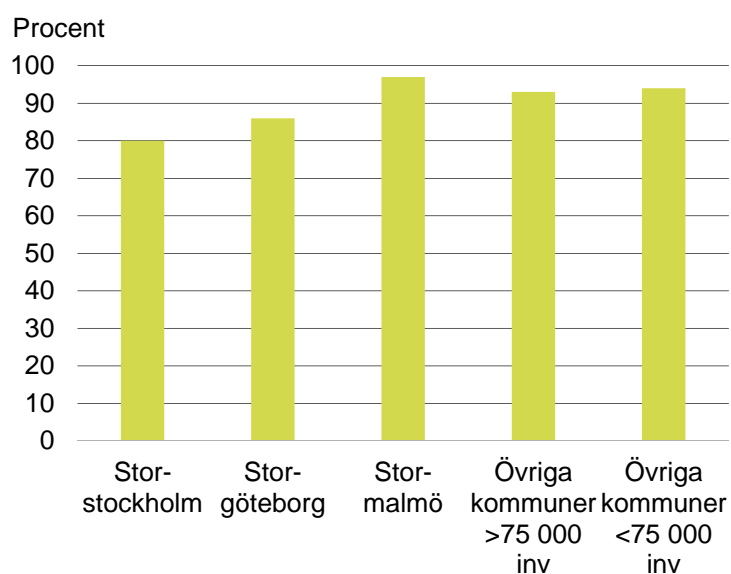

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Regionala skillnader i andelen förstahandskontrakt

Det finns regionala skillnader i andelen ungdomar i hyresrätt som har förstahandskontrakt. Resultatet 2011 för storstadsområdena ligger på en något högre nivå, jämfört med 2010 års redovisning. Då det finns en statistisk osäkerhet i materialet bör tolkningen av varje enskilt års resultat ske med försiktighet. Den högsta andelen unga vuxna i hyresrätt med förstahandskontrakt, 94 procent, finner vi i Stormalmö, år 2011. Den lägsta andelen, 80 procent, finns i Storstockholm.

Ungdomar, 20–25 år, i hyresrätt med förstahandskontrakt efter region, 2011.

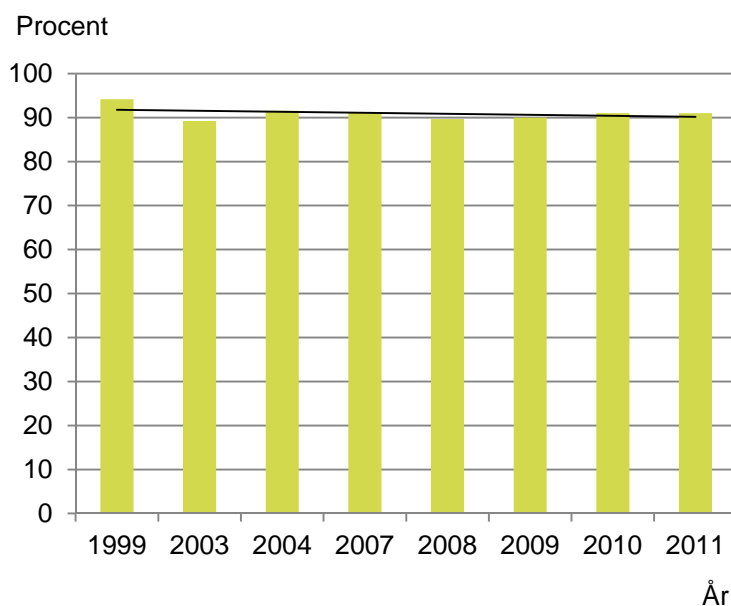

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Små förändringar av antal förstahandskontrakt

År 2003 sjönk andelen ungdomar i hyresrätt med förstahandskontrakt till 89 procent, därefter har det inte skett några stora förändringar, utan andelen har varierat mellan 90 och 91 procent. De två senaste åren har andelen varit 91 procent.

Ungdomar (20–25 år) i hyresrätt med förstahandskontrakt 1999–2011.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

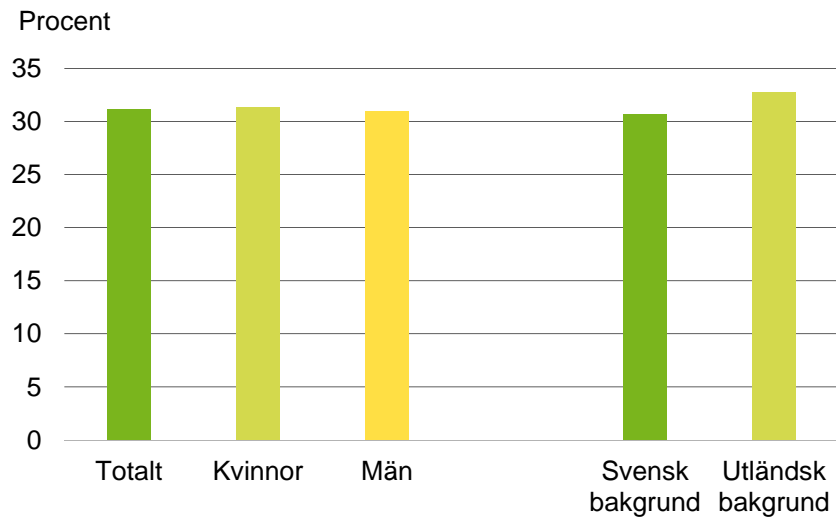
Indikator 6. Boendeutgifter

Den disponibla inkomsten har en avgörande betydelse för hushållens möjligheter att skaffa sig eget boende och för att på sikt kunna behålla bostaden. Om boendeutgifterna svarar för en hög andel av den disponibla inkomsten blir det en mindre del av inkomsten kvar till att klara övriga nödvändiga utgifter. Boendeutgiftsprocenten anger nivån på boendeutgiften i *relation* till inkomsten. Ju högre disponibel inkomst, desto lättare att klara övriga nödvändiga utgifter på det som återstår, när boendeutgiften är betald.

Boendeutgifternas andel av inkomsten för ungdomar 20–25 år

Boendeutgiftens andel av den disponibla inkomsten var 31 procent för ungdomar 20–25 år som bor i hyresrätt och har förstahandskontrakt 2011. Boendeutgiftens andel av den disponibla inkomsten ligger på samma nivå för kvinnor och män. Ungdomar med utländsk bakgrund har en högre boendeutgiftsandel, nästan 33 procent, medan ungdomar med svensk bakgrund har en boendeutgift på 31 procent av disponibel inkomst.

Boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten för unga, 20–25 år, efter kön och bakgrund, 2011.

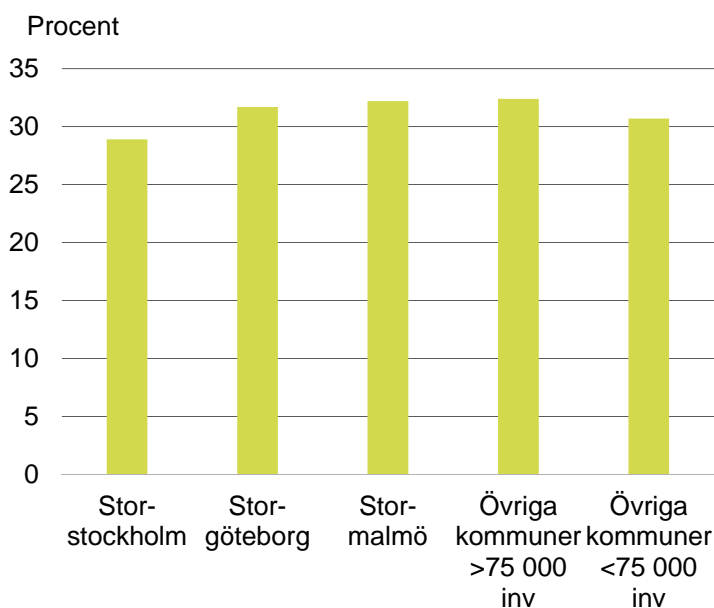

Källa: SCB, HEK

Små regionala skillnader

De regionala skillnaderna i boendeutgiftens andel av hushållets disponibla inkomst är små för ungdomar som har förstahandskontrakt i hyresrätt 2011. Den högsta andelen, 32 procent, har Stormalmö respektive övriga större kommuner med fler än 75 000 invånare. Lägsta boendeutgiftsprocenten, 29 procent, finns i Storstockholm. Ungdomar i Storstockholm betalar således i genomsnitt en något lägre andel av sin inkomst för boendet.

Boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten för unga, 20–25 år, 2011 efter region.

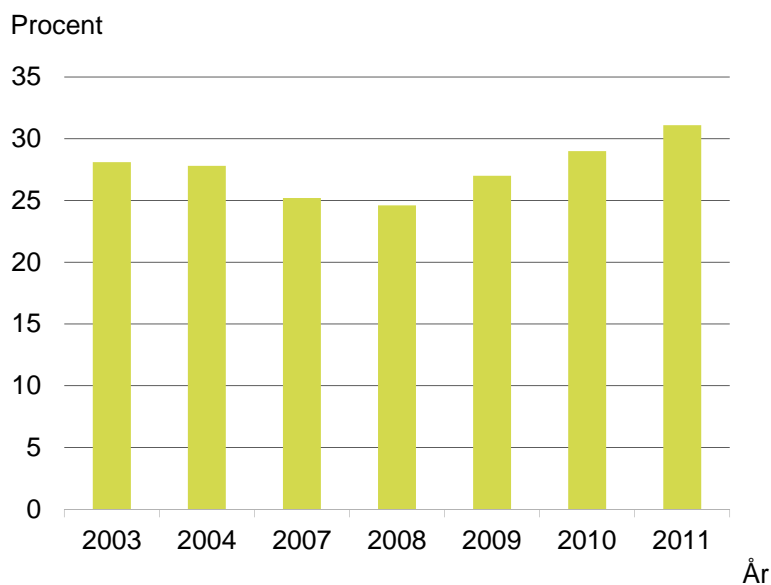

Källa: SCB, HEK

Större andel av inkomsten går till boendet

Boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten var som lägst 2007 och 2008, med en andel på 25 procent. Därefter har boendeutgiftsprocenten ökat, till 27 procent 2009, 29 procent 2010 och till 31 procent 2011.

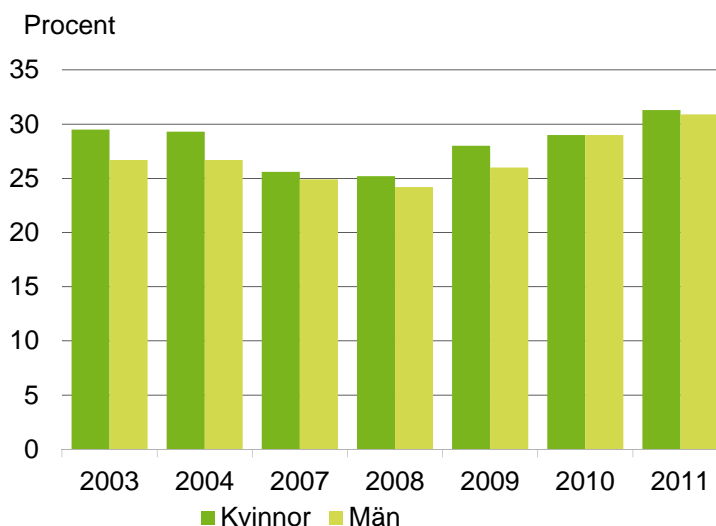
Boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten för unga, 20–25 år, 2003–2011.

Källa: SCB, HEK

Generellt har kvinnor betalat en något högre andel av den disponibla inkomsten för boendet, jämfört med män. 2010 betalade kvinnor och män i genomsnitt lika hög andel av inkomsten för sitt boende. År 2011 betalar kvinnorna marginellt någon högre boendeutgiftsprocent.

Boendeutgifternas andel av den disponibla inkomsten för män och kvinnor, 20–25 år, 2003–2011.

Källa: SCB, HEK

Indikator 7. Trivsel i bostadsområdet

Underlag till denna indikator kommer från Statistiska centralbyråns urvalsundersökning ”Undersökningarna av levnadsförhållanden” (ULF). Denna undersökning genomförs i samband med den fördjupning av boendestatistiken som äger rum var åttonde år. Den senaste fördjupningen ägde rum 2006–2007. Det finns inga aktuella uppgifter för dessa två indikatorer men det är angelägen att visa en helhetsbild av ungdomars boendevillkor, trots att uppgifterna är något äldre.

Äldre trivs bättre än unga

För att relatera uppgifterna i sitt sammanhang redovisas kort något om hur andra åldersgrupper har besvarat denna fråga. Den samlade bilden, vid en summering av samtliga åldersgrupper, visar att en klar majoritet av de boende, sju av tio, trivs mycket bra i sitt bostadsområde. Personer boende i villa, trivs bättre än personer boende i hyresrätt.

Höginkomsttagare trivs bättre än låginkomsttagare. Äldre trivs generellt sett bättre än unga. Många har sannolikt förbättrat sin boendestandard över åren. Därför är det kanske inte förvånande att upplevelsen av trivsel ökar med åren. Troligtvis har äldre i högre utsträckning kunnat välja sitt boende och en ökad upplevd valmöjlighet bidrar troligen till en högre trivsel.

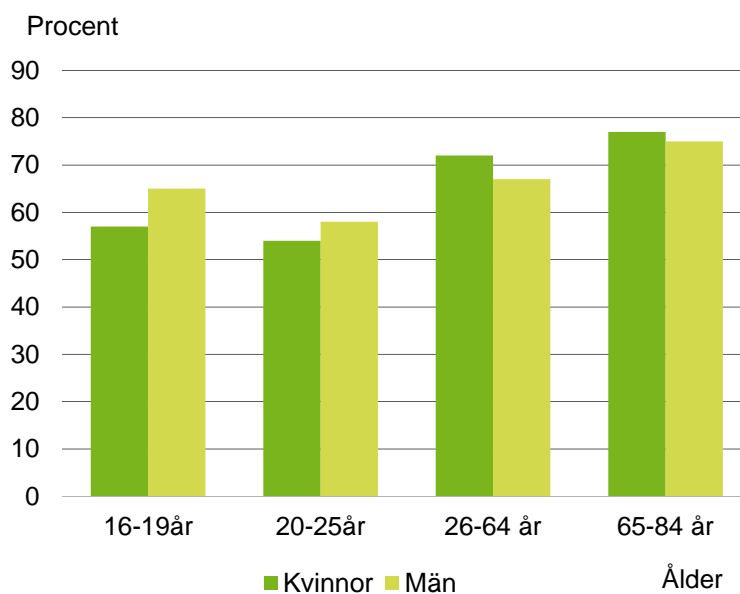
Unga män trivs bättre än unga kvinnor

Unga, och då i synnerhet ungdomar i åldern 20–25 år skiljer sig från övriga åldersgrupper i frågan om trivsel. 56 procent av ungdomarna i denna åldersgrupp, uppger att de trivs mycket bra i sitt bostadsområde.

61 procent av unga i åldern 16–19 år uppger att de trivs mycket bra. I den här åldern bor merparten av ungdomarna fortfarande kvar i föräldrahemmet.

Yngre män trivs i högre utsträckning i sitt bostadsområde än yngre kvinnor. I övriga åldersgrupper är det i stället kvinnorna som trivs bättre än de jämnåriga männen.

Andel individer, 16–84 år, som trivs mycket bra i bostadsområdet, år 2006–2007.

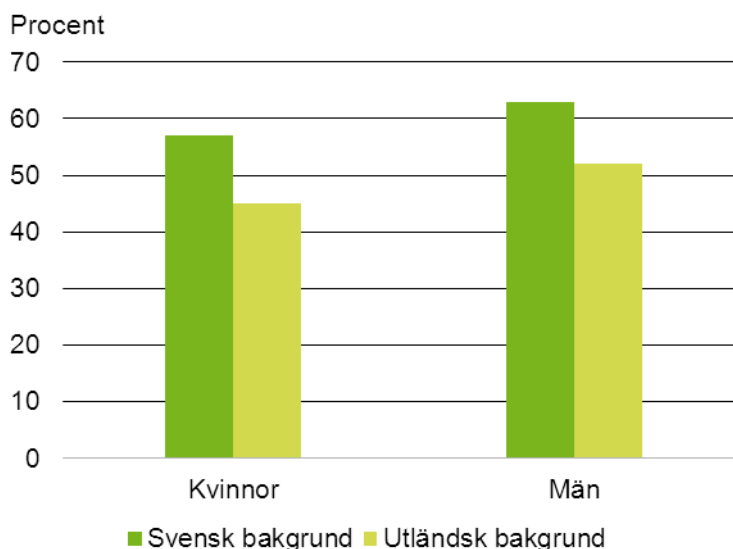

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Unga med svensk bakgrund trivs bättre än unga med utländsk bakgrund

Unga med svensk bakgrund trivs bättre i sitt bostadsområde än personer med utländsk bakgrund. Allra bäst trivs unga män med svensk bakgrund. Kvinnor med utländsk bakgrund uppger att de trivs i lägre utsträckning än övriga grupper. Andelen ungdomar med utländsk bakgrund är få i urvalet, vilket innebär att siffrorna bör tolkas med försiktighet.

Andel ungdomar, 16–25 år, som trivs mycket bra i sitt bostadsområde efter kön, svensk och utländsk bakgrund 2006–2007.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Indikator 8. Möjlighet att sova ostört

Även underlag till denna indikator kommer från Statistiska centralbyråns urvalsundersökning ”Undersökningarna av levnadsförhållanden” (ULF) och genomförs i samband med den fördjupning av boendestatistiken som äger rum var åttonde år. Den senaste fördjupningen ägde rum 2006–2007.

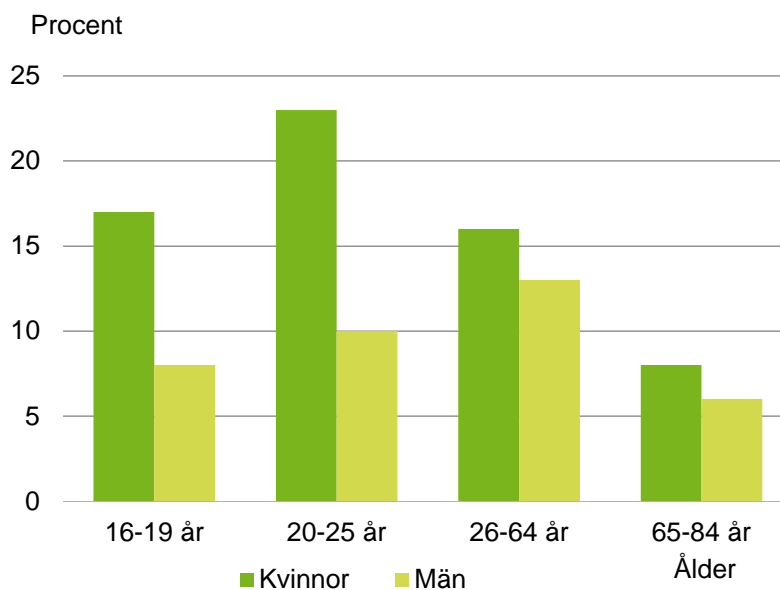
Boverket har inga nya uppgifter att redovisa, men är angelägen att visa en helhetsbild av ungdomars boendevillkor, även om det inte är möjligt att följa upp indikatorn varje år.

Störd nattsömn vanligare bland kvinnor

För att åstadkomma en god livsmiljö och god hälsa är den omgivande miljön av stor betydelse. När det gäller yttre störningar i boendemiljön, uppger 13 procent av befolkningen mellan 16 och 84 år att det händer att de inte kan sova ostört på grund av yttre störningar såsom gatubuller, buller från grannar eller liknande. Äldre människor är mindre drabbade eller påverkas i lägre utsträckning av yttre störningar än unga.

Kvinnor uppger i högre grad än män att de inte kan sova ostört på grund av yttre störningar. Det gäller i synnerhet unga kvinnor, men skillnaderna blir mindre tydliga med stigande ålder. Nästan var fjärde kvinna, men endast var tionde man, i åldern 20–25 år uppger att de inte kan sova ostört på grund av yttre störningar.

Personer som inte kan sova ostört på grund av yttre störningar. Män och kvinnor 16–84 år. År 2006–2007.

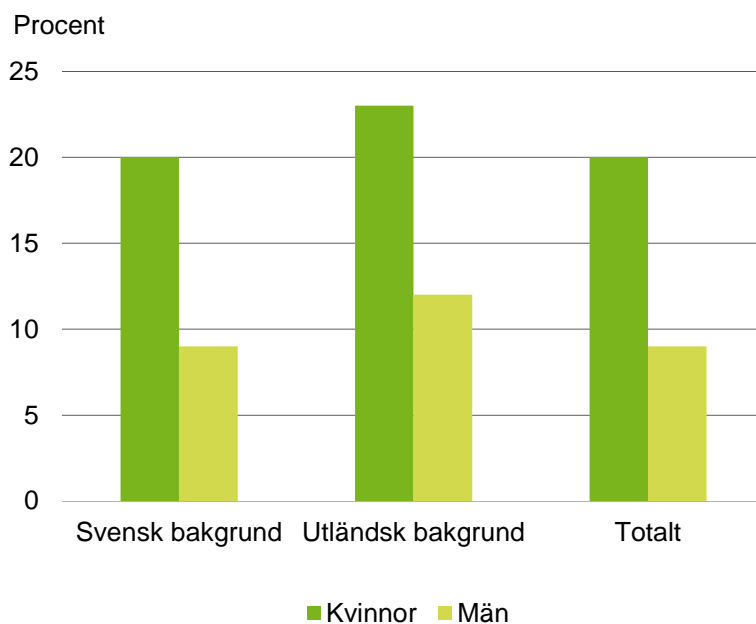

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Kvinnorna uppger i betydligt högre utstäckning, än männen att de inte kan sova ostört på grund av yttre störningar.

Ungdomar med utländsk bakgrund uppger i något högre utsträckning att de har svårt att sova på grund av yttre störningar, än ungdomar med svensk bakgrund. Gruppen ungdomar med utländsk bakgrund är liten i urvalet, varför siffrorna bör tolkas med försiktighet.

Personer 16–25 år som inte kan sova ostört på grund av yttre störningar, efter kön och bakgrund. Procent.

Källa: SCB, Boverkets bearbetning

Källmaterial

Undersökningar från Statistiska centralbyrån

Hushållens ekonomi (HEK) är en urvalsundersökning som genomförs varje år. Datainsamlingen sker dels via enkät och dels via insamling av uppgifter från administrativa register. Urvalet utgörs av personer som är 18 år eller äldre. Både urvalspersonen och de personer som tillhör hushållet ingår i undersökningen.

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) är en urvalsundersökning och syftet är att kartlägga och analysera välfärdens utveckling. Undersökningarna har genomförts årligen sedan 1975 som besöksintervjuer med ett slumpmässigt urval om cirka 7 000 personer i åldrarna 16–84 år. Under 2006 bytte Statistiska centralbyrån insamlingsmetod, från besöks- till telefonintervjuer. Undersökningarna är vartannat år omväxlande fördjupade mot olika välfärdsområden, såsom hälsa, boende, arbetsmiljö och sociala relationer.

Undersökningar från Boverket

Boverkets Bostadsmarknadsenkät är en enkätundersökning som varje år skickas ut till landets kommuner. Undersökningen genomförs i samarbete med länsstyrelsernas bostadsenheter.

Rapporter

Bostadsmarknaden 2012–2013. Boverket (2011).

Boendesituationen i Europa. Levnadsförhållanden. Rapport 121. Statistiska centralbyrån (2011).

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona

Besök Karlskrona: Drottninggatan 18

Besök Stockholm: Norrlandsgatan 11

Telefon: 0455-35 30 00

Webbplats: www.boverket.se